

Trafik/transport

Høring af Transportudvalgets arbejdsopgaver/visioner.

For det første er jeg lidt uforstående over for, hvad formålet er med høringen, da de oplysninger, der her bliver givet til høringsparterne, er meget mangelfulde til at danne grundlag for en eventuel holdningsdannelse. Vi har dog fra SIK følgende bemærkninger.

Med henvisning til den igangværende debat og på baggrund af det, vi har hørt i løbet af debatten, er der endnu ikke påpeget noget i retning af, hvad vi skal tale om i forbindelse med det aktuelle bosætningsmønster. Landstinget har blandt andet foreslået, at boligproblemerne i de fire største byer skulle undersøges, og skal man opfatte forslaget sådan, at der er kun udvikling i boligproblemer i de fire største byer, eller hvad? Disse forhold er blandt andre, som skal tages højde for i forbindelse med transportdebatten. I har også selv sagt, at man ikke kan undlade at vurdere de råstofaktiviteter, som tænkes at opstarte langs kysten.

Desuden er der også fiskeriet, som efter min bedste overbevisning vil indgå i spørgsmålet om de kommende aktiviteter i kysten.

Der er også aluminiumsmeltningsanlægget ved Maniitsoq, som man end ikke har taget beslutning om. På nuværende tidspunkt er Royal Greenland i gang med at etablere en fabrik til hellefiskefinner og -fileter, som samtidig vil betyde mangel af 35 arbejdere, der skal hentes fra de nærliggende byer. Royal Greenland har også planer om at etablere en filetfabrik i Uummannaq, som nok vil medføre, at man er nødt til at hente arbejdskraft fra bygderne. Jeg har her blot taget Royal Greenland som et eksempel, da selskabet blandt andre er med til at præge udviklingen i både byer og bygder.

Vi ved naturligvis, at råstofudvindingen kan drives i en stakket frist, og at råstofområdet derfor vil være vanskelig at bruge som grundlag til de fremtidige beslutninger i forbindelse med trafikplanlægningen, da det vil være usikkert, om det kan realiseres, men der vil dog etableres råstofudvindinger, der skal køre i mange år (såfremt de bliver godkendt), og det er disse aktiviteter, som ikke kan omgås i forbindelse med planlægningen.

Desuden er det nødvendigt med en høringsrunde til de større virksomheder for at finde ud af, hvilke planer de har til de næste fem år – om muligt i de næste ti år – og det er disse virksomheder, som skal danne grundlag til det kommende trafikstruktur, og heldigvis er mange virksomheder blevet mere åbne for at flytte arbejdsopgaver rundt i landet for at finde arbejdskraft.

Et af de forhold, som vi ikke kan vende det blinde øje til er, at vi foretrækker at tage til de byer, som har etableret en bedre trafikstruktur, og desuden foretrækker vi at placere møder på det steder, vi nemmere kan komme til, og for eksempel kan vi på nuværende tidspunkt sige, at det sydgrønlandsk trafikstruktur har meget dårlige vilkår, selv om der findes flere optimale mødefaciliteter der, men på den anden side findes daglige trafikruter til Ilulissat, og på det baggrund lægges mange af møderne i Ilulissat, ligesom der arrangeres mange møder i Nuuk. Jeg er overbevidst om, at mange af møderne kunne arrangeres i Sydgrønland, såfremt trafiksystemet kunne planlægges bedre, og derfor er dette forhold også et område, som man ikke kan omgå i forbindelse med de beslutninger, der trods sit omfang skal tages med i det fremtidige politiske tiltag, der skal tages i forbindelse med landets udvikling. Flere mødearrangementer i Sydgrønland vil naturligvis medføre færre aktiviteter i

Nordgrønland, da vi er et lille samfund med få indbyggere, og vi er meget sårbare, og derfor oplever vi straks konsekvenser, selv ved små ændringer.

Jeg mener også, at man i fremtiden kan undersøge de steder, hvor der er mulighed for at etablere vejanlæg mellem steder, og at man også bør bruge af de muligheder, der efterhånden opstår. For eksempel er man på nuværende tidspunkt i gang med at etablere en råstofudvinding i Isukasia ved Nuuk, og såfremt dette lykkedes, vil der være en forventning om, at der vil opstå behov for etablering af en vej mod Indlandsisen på 110 km. Alcoa har planer om at etablere en aluminiumsmeltningsanlæg ved Maniitsoq, og skal desuden etablere et vandkraftværk ved Isukasia, lige ved siden af jernudvindingsområdet, og derfor vil en etablering af et vejanlæg fra området til Maniitsoq være en del af de forhold, der bør undersøges i fremtiden, og man kan eventuelt i den forbindelse lave en aftale med Alcoa.

Derfor mener jeg, at man som det første bør lægge en landsdækkende plan ti år frem, før vi kommer med holdninger til de fremtidige trafikstrukturer.

Til sidst mener jeg, at eftersom vi har accepteret, at vi bor så spredt i landet, at vi bør give vore medlemmer mulighed for at rejse billigt og med tættere frekvens. Derfor kan vi ikke undvære passagerskibene, der sejler langs kysten, eller også bør flyforbindelserne optimeres. Naturligvis er vi vidende om, at vi må hente pengene fra et andet område, og her har vi to muligheder. Vi må betale lidt mere i skat, da de store afstande i landet koster for samfundet, og eftersom vi har accepteret at bo i landet, bør vi også acceptere de priser, det koster for at bo i landet.

Man kan dog også kigge finansloven i sømmene for at hente penge derfra, og vi bruger for eksempel 35 mio. kroner til vakantboliger om året, som kan flyttes til trafikområdet, således at vore medlemmer kan få mulighed for at rejse billigere.

Med venlig hilsen

Forbundsformand

Jess G. Berthelsen

PS: Til sidst har I bedt os om, at vi også skulle sende besvarelsen på dansk, og i den forbindelse skal jeg gøre opmærksom på, at vi ved Selvstyrevalget i november 2008 også skulle stemme om vort sprog, og der sagde vi blandt andet ja til, at det grønlandske sprog skulle være landets officielle sprog, og derfor har jeg ingen planer om at skrive på dansk. Desuden vil jeg bruge tiden til noget andet, og vi har ikke råd til at få oversat alt til dansk, og det bør være jeres opgave at betale de udgifter, der skal afholdes i forbindelse med oversættelsen af vore synspunkter.